

P6_TA-PROV(2005)0461

A WTO konferenciájának előkészületei

Az Európai Parlament állásfoglalása a WTO 6., Hongkongban rendezendő miniszteri konferenciájának előkészületeiről

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Tanácsnak a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) dohai fejlesztési napirendjéről szóló 2005. október 18-i következtetéseire,
 - tekintettel a dohai fordulónak a WTO általános tanácsa 2004. augusztus 1-jei határozatát követő értékeléséről szóló, 2005. május 12-i állásfoglalására¹,
 - tekintettel a WTO miniszteri konferenciáiról szóló, korábbi állásfoglalásaira, különösen a 2001. október 25-i² és 2003. július 3-i³ állásfoglalásokra,
 - tekintettel az általános tanács által 2004. augusztus 1-én, a dohai munkaprogramról elfogadott határozatra,
 - tekintettel a WTO 2001. november 14-i dohai miniszteri nyilatkozatára,
 - tekintettel az Interparlamentáris Unió és az Európai Parlament által közösen rendezett WTO-ról szóló parlamenti konferencia 2004. novemberi ülésének eredményeire,
 - tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre, és különösen annak 36., 27. és 133. cikkére,
 - tekintettel eljárási szabályzata 103. cikkének (4) bekezdésére,
- A. mivel a WTO-ban megtestesülő többoldalú kereskedelmi rendszer az elmúlt ötven év során jelentősen hozzájárult a gazdasági növekedéshez, a fejlődéshez és a foglalkoztatáshoz, az ebből származó előnyök eloszlása azonban egyenlőtlen volt, különösen több fejlődő ország számára,
- B. mivel a nemzetközi kereskedelem kiemelkedő szerepet tud játszani a gazdasági fejlődés és a szegénység enyhítése terén; mivel a WTO-miniszterek elismerték, hogy minden népnek részesülnie kell a többoldalú kereskedelmi rendszer által eredményezett megnövekedett lehetőségekből és a jólét terén tapasztalható előnyökből, és elkötelezték magukat a mellett, hogy a dohai munkaprogram középpontjában a fejlődő országok, és köztük is elsősorban a legkevésbé fejlettek szükségletei és érdekei álljanak; ezzel összefüggésben megállapítja, hogy fontos szerepe van a piaci hozzáférés fokozásának, a kiegyensúlyozott szabályoknak és a helyesen megállapított és fenntarthatóan finanszírozott technikai segítségnyújtásnak és képességépítő programoknak,
- C. mivel az általános tanács 2004. augusztus 1-jén megerősítette a Dohában elfogadott

¹ Elfogadott szövegek, P6_TA(2005)0182.

² HL C 112. E, 2002.5.9., 321. o.

³ HL C 74. E, 2004.3.2., 861. o.

miniszteri nyilatkozatokat és határozatokat és minden tag teljes abbéli elkötelezettségét, hogy azoknak érvényt szerezzenek és meghatározzák a tárgyalási kereteket a dohai munkaprogram befejezése érdekében, és sikeresen lezárják a Dohában megkezdett tárgyalásokat,

- D. mivel a dohai fejlesztési napirend fő célkitűzése a fejlődő országok gazdasági fejlődése; mivel a tárgyalások minden részét ennek a célkitűzésnek kell vezérelnie a valós és fenntartható fejlesztési eredmények elérése érdekében; mivel a Millenniumi Fejlesztési Célok elérése felé való haladás érdekében a tárgyalások eredményeképpen elérhető nettó gazdasági nyereségeknek elsősorban a legkevésbé fejlett országoknak kell jutniuk,
- E. tekintettel a virágzóbb és nyíltabb globális gazdaság és a szilárdabb világban rejlő előnyök révén az európai uniós exportőrök számára elérhető további lehetőségeken keresztül megvalósítható sikeres eredmények hozzájárulására az európai munkahelyek, a növekedés és biztonság tekintetében,

Általános

1. úgy véli, hogy alapvető fontosságú a dohai forduló sikere a többoldalú kereskedelmi rendszer megerősítése érdekében, hogy az biztosítani tudja a világgazdaság haladását és harmonikus fejlődését; megerősíti, hogy határozottan támogatja, hogy a dohai forduló a fejlődésre összpontosítson, és hangsúlyozza, hogy a tárgyalásoknak a szegénység felszámolását és a globalizációból származó előnyök tisztességesebb elosztását kell szolgálnia; sajnálatát fejezi ki a hongkongit megelőző tárgyalások alatti lassú előrelépés miatt;
2. felhívja a Bizottságot és a többi kereskedelmi partnert a dohai fejlesztési napirend ambiciózus programja és főként a fejlesztési dimenzió tiszteletben tartására; mély aggodalommal tölti el az, hogy a sikertelenség komoly és a jövőbeli fejlődést aláásó hatással lenne a többoldalú kereskedelmi rendszerre; ezért olyan építő jellegű 6. miniszteri konferenciára hív fel Hongkongban, amely előkészítheti a dohai fejlesztési napirend sikeres lezárását 2006-ban;
3. hangsúlyozza, hogy a dohai fejlesztési napirend eredményének kiegyensúlyozottnak kell lennie, és a kötelezettségvállalásokat el kell osztani a dohai forduló kulcsfontosságú szektorai között;
4. felhívja az összes érdekelt felet, különösen a legfejlettebb és a fejlett országokat, hogy vállalják fel a hongkongi tárgyalások előkészítésének felelősségét, és ezáltal segítsék elő a forduló sikeres lezárását; úgy véli, hogy minden partnernek olyan mértékű erőfeszítést kell tennie, amely arányos fejlődési szintjével és tárgyalási erejével;

Mezőgazdaság

5. emlékeztet arra, hogy a Hongkongban a mezőgazdaság terén elérendő eredményeknek magukba kell foglalniuk az exporttámogatások – beleértve az élelmiszersegélyek formájában vagy állami kereskedelmi egységeken keresztül adott és más exporttámogatásokat is – jól időzített és a fejlett WTO-tagok által párhuzamosan kivitelezett, fokozatos megszüntetését;
6. hangsúlyozza, hogy szükség van mind a hazai kereskedelemtorzító támogatások jelentős

csökkentésére, mind a piaci hozzáférés jelentős javítására; ezzel kapcsolatban megerősíti támogatását a KAP reformja iránt;

7. hangsúlyozza, hogy a multifunkcionális jellegű EU-mezőgazdaság koncepcióját tiszteletben kell tartani a kereskedelmi tárgyalások során; fenntartja az EU által a nem kereskedelmi kérdésekre helyezett hangsúlyt az élelmiszerminőség és -biztonság védelme, a környezet védelme és a vidéki foglalkoztatás és fejlődés érdekében;
8. felhív a földrajzi megjelölések, mint a regionális fejlődésben való tényezők és a kulturális hagyományok fenntartását szolgáló eszközök hatékony elismerésére, amit a jelen fordulóban kell elérni;
9. ragaszkodik ahhoz, hogy az érzékeny termékek esetében olyan megoldás szülessen, amely teljes mértékben tiszteletben tartja a dohai fejlesztési forduló alapelveit; hatékony megoldás kidolgozására szólít fel a gyapot tekintetében; e tekintetben hangsúlyozza, hogy a fejlődő országokban a gyapottal kapcsolatos minden exporthoz kapcsolódó támogatást meg kell szüntetni 2010-re, és felhívja elsősorban az Egyesült Államokat, hogy gyapotpiaca megreformálásában kövesse az EU példáját;

Nem mezőgazdasági piacokhoz való hozzáférés (NAMA)

10. hangsúlyozza, hogy a nem mezőgazdasági piacokhoz való hozzáférésről szóló WTO-tárgyalásokat a lehető leghamarabb fel kell gyorsítani; úgy véli, hogy a fejlett és fejlődő országok közötti, valamint a fejlődő országok közötti kereskedelmi korlátok akadályt jelentenek a fenntartható fejlődés számára; úgy véli, hogy a további fokozatos dél-dél piacnyitás érdekében elengedhetetlen, hogy a fejlettebb országok felvállalják a rájuk eső felelősséget és megnyissák piacukat a legkevésbé fejlett országok előtt, továbbá úgy gondolja, hogy a preferencialeépítés problémájával is foglalkozni kell;
11. ragaszkodik hozzá, hogy a nem mezőgazdasági piaci hozzáférésről folyó tárgyalások során elfogadandó szabály tükrözze a nem teljes viszonyosság elvét és a fejlődő országok helyzetét, melyek általában jelentős költségvetési bevételt eredményező magas ipari vámokat vetnek ki; hangsúlyozza, hogy a szabálynak megfelelő védelmet kell nyújtania a fejlődő iparoknak, elő kell segítenie az iparosodást, a gazdasági diverzifikációt, valamint a garantált foglalkoztatást, különösen a legkevésbé fejlett országok számára;
12. megjegyzi, hogy stratégiai fontosságú, hogy ahol indokolt, valamennyi kereskedelmi partner felszámolja nem vámjellegű akadályait, mivel azok gátolják a piachoz való hozzáférést és a vámjellegű akadályok további csökkentésekor súlyosabb következményekkel is járhatnak;

Szolgáltatások

13. elismeri, hogy a hongkongi miniszteri konferencián le kell fektetni a szolgáltatásokról szóló, ambiciózus kereskedelmi megállapodás alapjait, amely egyrészt fokozza az EU szolgáltatók piaci hozzáférését, másrészt garantálja valamennyi WTO-tag számára, hogy a GATS megállapodással összhangban tudják szabályozni szolgáltatási szektoraikat; megjegyzi, hogy az EU-nak alapvető érdeke a szolgáltatók export lehetőségeinek kiszélesítése; úgy véli, hogy lényegi előrelépést kell elérni e téren, különösen az egészségügyi, az oktatási és az audiovizuális szolgáltatások tekintetében;

14. sürgeti a fejlődő és feltörekvő WTO-tagokat, hogy tegyenek hasonló szintű kötelezettségvállalásokat, mint amilyenek az EU 2005. januári, felülvizsgált ajánlatában vannak, valamint nyújtsanak be ezzel arányos ajánlatokat; hangsúlyozza, hogy tekintve az előrelépés hiányát a Doha-tárgyalásokban, kiegészítő megközelítéseket kell fontolóra venni a szolgáltatási piacok nyitottabbá tétele érdekében, tiszteletben tartva a legkevésbé fejlett országok érdekeit; nagyobb átláthatóságra szólít fel a GATS tárgyalások során;

Fejlesztési kérdések

15. szilárd meggyőződése, hogy a kereskedelem, összekötve a segélyekkel és az adósságcsökkentéssel, lényeges a 2015-ös Millenniumi Fejlesztési Célok eléréséhez; ezért konkrét eredmények megvalósítására hív fel a dohai forduló fejlesztési szempontjai tekintetében már a hongkongi miniszteri konferencia alatt; úgy véli, hogy a különleges és megkülönböztetett bánásmód (S&D) alkalmazásának a WTO-megállapodások szerves részének kell lennie;
16. felhívja a fejlett országokat, hogy nyissák meg piacaikat a legkevésbé fejlett országokból vám- és kvótamentesen érkező áruk előtt, mint azt az Európai Unió különösen a „Mindent, csak fegyvert nem” kezdeményezés eredményeképpen már megtette; teljes mértékben támogatja az „ingyenes forduló” ötletét a legkevésbé fejlett és sebezhető országok esetében; hangsúlyozza, hogy ez fontos ösztönző lenne az észak-déli kereskedelemben;
17. hangsúlyozza, hogy a legkevésbé fejlett országok csak akkor lesznek képesek a fejlettebb országok piacnyitásából származó előnyök kihasználására, ha ezeket az intézkedéseket kereskedelmi téren technikai segítségnyújtás kíséri;
18. kívánatosnak tartja egy koherens „kereskedelmi segély” lehetőség megteremtését a fejlődő országok számára, melyek támogatásra szorulnak az ahhoz szükséges kapacitások kiépítésében, hogy a piaci hozzáférés és a kereskedelmi szabályok javulásából hasznot húzzanak, és képesek legyenek termelési alapjaik diverzifikációjára, a vámbevételi források más adóügyi forrásokkal való helyettesítésére, valamint a WTO-n belül vállalt kötelezettségek teljesítésére;
19. arra szólít fel, hogy sürgősen találjanak végleges megoldást a TRIP (szellemi tulajdonjogok kereskedelemmel kapcsolatos vonatkozásai) és a TRIM (árkereskedelemmel kapcsolatos beruházási intézkedések) terén a gyógyszerekhez való hozzáférés biztosítása érdekében azokban a közegészségügyi problémákkal küzdő országokban, melyek nem rendelkeznek gyártási kapacitásokkal;

További témák

20. felhívja a hongkongi miniszteri konferenciát, hogy érjen el lényegi előrelépést néhány további témában; hangsúlyozza a kereskedelemkönnyítés fontosságát az áruk és szolgáltatások országok, főleg fejlődő országok közötti cseréjének előmozdításában; ragaszkodik a vámeljárással tisztázásához és azok bürokráciájának csökkentéséhez;
21. hangsúlyozza a konkrét eredmények fontosságát szigorúbb multilaterális szabályok létrehozásában a dömpingellenes, a támogatási és a kiegyenlítő intézkedések terén, figyelembe véve a fejlődő és a legkevésbé fejlett országok szükségleteit; haladásra szólít

fel a TRIP terén, valamint fellépésekre a hamisítás és a szerzői jogi kalózkodás ellen; úgy véli, hogy e célok megvalósulása megerősíti majd a többoldalú kereskedelmi rendszert;

22. hangsúlyozza mennyire fontos, hogy a dohai fordulón vegyék figyelembe a nem kereskedelmi vonatkozásokat is, így a szociális, környezeti és kulturális kérdéseket; hangsúlyozza, hogy a foglalkoztatásról és a szociális kérdésekről szóló vita elmulasztása a kereskedelmi tárgyalások során a WTO-tagországokban negatívan befolyásolhatja a közvélemény támogatását a Hongkongban elért előrelépések tekintetében;
23. felhív olyan eszközök kidolgozására a kereskedelemről és a környezetről folytatott tárgyalások során, melyek biztosítják, hogy valamennyi kereskedelmi szabály összhangban legyen a multilaterális környezetvédelmi megállapodásokban (MEA) lévő intézkedésekkel;

WTO-reform és átláthatóság

24. felhívja a Bizottságot, hogy teljes körűen tájékoztassa a hongkongi miniszteri konferencia előtt és a tárgyalások alatt, valamint kezdjen rendszeres párbeszédet az EU tárgyalási megbízásának lényeges elemeiről; emlékeztet az uruguayi fordulón megszerzett jogra, mely szerint a következő forduló eredményei elfogadásához az Európai Parlament hozzájárulása szükséges;
25. hangsúlyozza mennyire fontos a közvélemény és a politika támogatásának fenntartása a WTO többoldalú kereskedelmi rendszere iránt; kiemeli, hogy sürgősen szükség van a közvélemény jobb tájékoztatására és a WTO szervezeti reformjáról szóló vitára;
26. ragaszkodik a WTO rendkívül szükséges reformjához, amely magában foglalja a tárgyalási eljárások javulását a hatékonyság és az átláthatóság javítása, valamint a WTO-tagok közötti, bizonyos fokú konszenzus elérése érdekében; szintén kiemeli a WTO vitarendezési mechanizmusa megreformálásának fontosságát;

o

o o

27. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezen állásfoglalást a Tanácsnak, a Bizottságnak, a tagállamok kormányainak és parlamentjeinek, valamint a WTO főigazgatójának.